

Ляхович Г. І.

доктор економічних наук, професор
кафедри управління та адміністрування
Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту
Західноукраїнського національного університету

Саченко С. І.

кандидат економічних наук, доцент
кафедри управління та адміністрування
Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту
Західноукраїнського національного університету
м. Івано-Франківськ, Україна

УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Управління та адміністрування є основними процесами, що забезпечують ефективність функціонування будь-якої організації, установи чи державного органу. В умовах глобалізації, цифрової трансформації та постійного соціально-економічного розвитку важливою стає компетентність управлінців, зваженість рішень і здатність систем адаптуватися до нових умов.

Метою статті є пояснення ключових понять «управління» та «адміністрування», визначення їхнього взаємозв'язку, а також висвітлення актуальних тенденцій у цій галузі.

Управління охоплює діяльність, спрямовану на досягнення заданих цілей шляхом планування, організації, мотивації та контролю ресурсів і персоналу. Це керований процес впливу суб'єктного управління на об'єкти з метою досягнення оптимального функціонування системи.

Адміністрування розглядається як практична складова управління, з акцентом на виконанні управлінських рішень, забезпеченні внутрішнього

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

порядку, виконанні нормативно-розпорядчих функцій і контролі за дотриманням встановлених регламентів.

Таким чином, управління визначає стратегічний курс організації, тоді як адміністрування відповідає за його реалізацію на операційному рівні.

Класична теорія управління виділяє такі основні функції:

- Планування - постановка цілей і визначення шляхів їх досягнення;
- Організація - формування структури процесів, розподіл ресурсів і ролей;
- Мотивація - стимулювання персоналу до ефективної діяльності;
- Контроль - моніторинг результатів і корекція дій у разі відхилень.

Синхронна робота цих функцій гарантує стабільність управлінського процесу, покращує його ефективність і допомагає досягати стратегічних цілей.

До принципів сучасного управління належать:

- Обґрунтованість рішень на основі наукового підходу;
- Системний підхід і комплексний вплив;
- Гнучкість у відповідь на зміни середовища;
- Прозорість та підзвітність;
- Розумне використання ресурсів;
- Особиста відповідальність керівників і команди за результати.

Дотримання цих принципів сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень та розвитку сильної організаційної культури.

Серед сучасних моделей управління набувають актуальності такі підходи:

- Стратегічне управління - орієнтація на довгострокові цілі та гнучке реагування на ринкові зміни;
- Проєктне управління - концентрація ресурсів на чітко визначених завданнях із конкретними термінами й результатами;
- Управління за результатами (Management by Objectives) - акцент на вимірюваних показниках ефективності;

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

- Електронне адміністрування - цифровізація процесів, що включає автоматизацію документообігу та прозору комунікацію між підрозділами.

Ці підходи сприяють швидшому прийняттю рішень, економії часу й ресурсів, а також покращують взаємодію між керівниками і співробітниками.

Взаємозв'язок управління та адміністрування полягає в їхній взаємодоповнюваності. Управління прокладає стратегічний шлях розвитку, тоді як адміністрування реалізує його на практиці. Без ефективного адміністрування навіть найкращі управлінські рішення можуть залишитися нереалізованими, а без стратегії управління адміністрування перетворюється лише на механічне виконання процедур без аналізу перспектив.

Управління та адміністрування виступають взаємодоповнюючими складовими, що забезпечують ефективність функціонування будь-якої організації.

Сучасні тенденції у сфері управління зосереджені на гнучкості, впровадженні інновацій, цифрових технологій і налагодженні дієвої комунікації. Успішний керівник повинен поєднувати стратегічне бачення із дисципліною та організованістю, притаманними адміністратору, що дає змогу забезпечувати стійкий розвиток організації та її конкурентоспроможність в умовах постійних змін.

Список використаних джерел

1. Друкер П. Ф. Ефективний керівник. Київ: Основи, 2020. 288 с.
2. Менеджмент: підручник / за ред. О. В. Кузьміна, О. Є. Мельник. Львів: Львівська політехніка, 2021. 540 с.
3. Файоль А. Загальна та промислова адміністрація. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
4. Mintzberg H. The Nature of Managerial Work. New York: Harper & Row, 2017. 320 p.

XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль

5. Robbins S. P., Coulter M. Management. 15th ed. Pearson Education, 2021. 720 р.
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII.
7. Національна стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Офіційний вісник України. 2022.
8. Харрінгтон Дж. Управління процесами: Як досягти найвищої ефективності. Київ: Альпіна Паблішер, 2020. 304 с.